

Załącznik nr 2
do Zarządzenia nr 136/2015
Burmistrza Gminy i Miasta Odolanów
z dnia 10 listopada 2015 r.

Uzasadnienie
do projektu uchwały
Rady Gminy i Miasta Odolanów
z dnia .....
w sprawie:
uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej

Uzasadnienie przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej
na lata 2016 – 2031

Założenia wstępne

Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy i Miasta Odolanów przygotowana została na lata 2016 – 2031. Długość okresu objętego prognozą wynika z art. 227 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 poz. 885 ze zm.).

Z uwagi na to, że gmina zaciągnęła oraz planuje zaciągnąć zobowiązania, których okres spłaty przypada do roku 2031, powyższa prognoza obejmuje lata 2016-2031.

Przy opracowywaniu Prognozy przyjęto następujące założenia:

- dla roku 2015 przyjęto zgodnie z zapisami ustawy o finansach publicznych planowane wartości wykazane w sprawozdaniu z wykonania budżetu za trzy kwartały;
- w kolumnie wykonanie uwzględniono przepływy związane z emisją i wykupem papierów wartościowych w latach 2015 – 2017 o emisji, których postanowiła Rada Gminy i Miasta Odolanów na XII sesji w dniu 21 października oraz inne wielkości wynikające z uchwały budżetowej zmienionej uchwałą z dnia 21 października.
- dla roku 2016 przyjęto wartości wynikające z projektu uchwały budżetowej;

- dla lat 2017-2031 przyjęto sposób prognozowania, poprzez indeksację o poszczególne wskaźniki oraz korekty merytoryczne.

W latach 2016 – 2031 dla większości dochodów i wydatków bieżących wielkości zostały wyznaczone na podstawie historycznego kształtowania się danych w cenach stałych i bieżących zaobserwowanej dynamiki. Dla niektórych pozycji posiłkowano się również konkretnymi prognozami liczbowymi, przygotowanymi przez służby finansowe gminy (podatek od nieruchomości, dochody z podatku dochodowego od osób prawnych, „inne dochody”). Ze względu na niezbędną w procesie prognozowania ostrożność, dochody bieżące z podatków i opłat ustalono na poziomie roku 2019, dochody z subwencji na poziomie roku 2017.

Podano informację o relacji, o której mowa w art. 243 ustawy *„Maksymalny dopuszczalny wskaźnik spłaty z art. 243 ufp”*.

Dla wyliczenia wskaźników przyjęto planowane wartości wykazane w sprawozdaniu z wykonania budżetu za trzy kwartały roku 2015 oraz wykonanie budżetów roku 2013 i 2014.

Prognoza dochodów

Prognozy dochodów dokonano przy następujących założeniach:

- w dochodach ogółem dokonano podziału na dochody bieżące i majątkowe; w dochodach majątkowych wyszczególniono również kwotę dochodów pochodzących ze sprzedaży majątku.

Planując kwoty dochodów uwzględniono średnią ich wykonania w latach poprzednich oraz w oparciu o analizę kształtowania się ich wykonania w poszczególnych latach.

Szczegółowej analizie poddano kształtowanie się dochodów własnych budżetu. Badając dane historyczne od 2006 roku zidentyfikowano najważniejsze źródła dochodów. Kształtowanie się dochodów jest bieżąco weryfikowane i monitorowane.

W dochodach bieżących na lata 2016 – 2018 przyjęto:

Wzrost dochodów z tytułu podatku od nieruchomości uzasadniony jest następująco: służby finansowe gminy na bieżąco monitorują wydawane decyzje o warunkach zabudowy, decyzje pozwolenia na budowę. Najwyższe zwiększenie dochodów z tytułu podatku od nieruchomości dotyczy osób prawnych działających na terenie gminy.

- Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. zrealizował inwestycję dotyczącą rozbudowy wężła z gazociągiem DN 700 Wierzchowice – Odolanów, stacja gazowa z wężłem z gazociągu w 3 etapach. Całość zaprojektowanej inwestycji dotyczy gazociągu Gustorzyn – Odolanów, gdzie szacunkowa wartość budowy całego gazociągu to 638 mln zł, rozbudowano wężel z gazociągiem pod nazwą Wierzchowice – Odolanów DN1000, w efekcie czego powstała stacja gazowa z wężłem. W roku 2015 nastąpiło zwiększenie dochodów o kwotę **615.000,00 zł**
- w roku 2017 planowane jest zakończenie inwestycji dotyczącej budowy tzw. Tłoczni Gazu Odolanów o wartości około 100 mln zł dotyczy to projektu realizacji inwestycji w zachodniej Polsce, którego celem jest wzmocnienie korytarza energetycznego. W związku z tym wzrost dochodu z tytułu podatku od nieruchomości oszacowano na kwotę około **1.200.000,00 zł**.
- Od roku 2016 opodatkowane zostaną nieruchomości (budynki i budowle) sieci kanalizacyjnej powstałej w wyniku realizacji inwestycji „Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie Aglomeracji Odolanów. Zwiększenie dochodów z tego tytułu szacowane jest na **600.000,- zł**
- Podmiotowi działającemu w branży meblarskiej udzielno pozwolenia na budowę budynku hali produkcyjnej. Wielkość tej inwestycji wynosi 1.000,00 m² a przewidywany dochód w formie podatku od nieruchomości oszacowano na kwotę **21.000,00 zł**. (wzrost od 2016 roku)
- Podmiot działający w branży samochodowej planuje budowę zakładu malowania proszkowego elementów metalowych, szacowany wzrost dochodu z tytułu podatku od nieruchomości **47.000,00 zł**
- Podmioty działające w branży konstrukcyjnej prowadzą inwestycje, które spowodują przyrost powierzchni do opodatkowania: hala o pow. ponad 5.000,00 m² oraz budowli na kwotę około **120.000,00 zł**.

Przedstawione powyżej przedmioty opodatkowania podatkiem od nieruchomości nie wyczerpują wszystkich danych posiadanych przez Urząd Gminy i Miasta Odolanów, które zostały zdyskontowane w przewidywanych dochodach z tytułu podatku od nieruchomości.

- Dochody z tytułu podatku rolnego i leśnego od roku 2016 zaplanowano na poziomie przewidywanego wykonania z roku 2015 skorygowanego o stawkę obniżoną przez Radę Gminy i Miasta Odolanów

- Dochody z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych zaplanowano w latach 2017 - 2031 w kwocie 1.200.000,- zł, dla porównania w roku 2011 dochody z tego tytułu wynosiły - 824.784,37 zł, w roku 2012 - 914.194,51 zł, w roku 2013 – 691.102,16 zł, w roku 2014 – 1.022.858.26 zł . Dodatkowo pojawiają się na terenie gminy Odolanów nowe podmioty gospodarcze, które będą opłacały podatek dochodowy od osób prawnych.
- Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zaplanowano w roku 2016 i w latach następnych w kwocie 1.678.000,- zł.
Całość planowanych dochodów z tego tytułu przeznaczono po stronie wydatków na realizację ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach.
- W roku 2016 udział w dochodach bieżących będą miały wpływy pochodzące z opłaty za zajęcie pasa drogowego i umieszczenie urządzeń w pasie drogowym. Należności z decyzji za umieszczenie urządzeń w pasie drogowym będą wynosić w roku 2016 - 123.300,00 zł. Ogółem przewiduje się, że w roku 2015 dochody te wyniosą ok. 152.000,- zł
- Dochody z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych założono w następujących wysokościach:
  - rok 2016 – 8.452.145,- zł
  - rok 2017 - 8.900.000,- zł
  - rok 2018 – 9.300.000,- zł
  - rok 2019 - 9.800.000,- zł
  - rok 2020 – 10.300.000,- zł
  - rok 2021 – 10.800.000,- zł
  - rok 2022 – 11.300.000,- zł
  - rok 2023 -11.800.000,- zł
  - rok 2024 – 12.300.000,- zł
  - rok 2025 – 12.800.000,- zł
  - w latach 2026 – 2031 - 13.300.000,- zł

Badanie trendu z lat poprzednich, obserwacja roku 2015 oraz projekt przedłożony przez Ministerstwo Finansów potwierdza powyższe założenia.

Poniżej przedstawiono wykonane dochody z udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych w latach 2007 - 2014

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
4 139 298	5 298 910	4 344 479	4 535 066	5 199 532	5 385 616	6 130 227	7 302 771

- Dochody z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące w roku 2016 zaplanowano zgodnie z planem wynikającym z projektu uchwały budżetowej, w latach 2017 – 2031 przyjęto ich stały poziom w wysokości 7.400.000,- zł, dodatkowo w latach 2017 – 2021 powiększono je o tzw. „dotację przedszkolną”, którą wyliczono jako iloczyn kwoty dotacji w poszczególnych latach i liczby dzieci uczęszczających do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych zgodnie z danymi demograficznymi.
- Zaplanowano również dochody bieżące z majątku, co związane jest z oddaniem w dzierżawę spółce prawa handlowego nieruchomości – środków trwałych powstającej inwestycji kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków.

W roku 2016 planuje się osiągnąć z tego tytułu dochody w kwocie 599.448,- zł, a od roku 2017 - 690.000,- zł

- Planując dochody ze sprzedaży majątku kierowano się zestawieniem nieruchomości, które mogą być przedmiotem sprzedaży. Wykaz nie zawiera wszystkich możliwych do sprzedaży składników mienia komunalnego. Racjonalizacja posiadanych zasobów oraz sposobu ich wykorzystania powoduje, że gmina ogranicza wydatki związane z ich utrzymaniem. Na bieżąco weryfikowany jest stan zasobów gminnych, przeprowadzane są komunalizacje gruntów, podziały działek. Identyfikowane są nieruchomości, których stan prawny jest nieuregulowany, a które mogą powiększyć zasób mienia komunalnego.

Nieruchomości gminne przeznaczone do sprzedaży w roku 2016

Opis nieruchomości	Położenie nr działki	Powierzchnia w ha	Cena wg operatu szacunkowego
Działki budowlane położone w niewielkiej odległości od Ostrowa Wielkopolskiego w centrum wsi przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne	Gorzyce Małe 164/10	0,0742 ha	28 539,00
	Gorzyce Małe 164/11	0,0767 ha	29 500,00
	Gorzyce Małe 164/12	0,0745 ha	28 654,00
	Gorzyce Małe 164/13	0,0745 ha	28 654,00
	Gorzyce Małe 164/16	0,0823 ha	31 654,00
	Gorzyce Małe 164/17	0,0744 ha	28 616,00
Działki budowlane położone w centrum wsi przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne	Garki 480/1	0,0910 ha	27 982,00
	Garki 480/2	0,0850 ha	26 180,00
	Garki 480/3	0,0850 ha	28 020,00
	Garki 480/4	0,0750 ha	25 050,00
	Garki 480/5	0,0750 ha	24 200,00
	Garki 480/6	0,0750 ha	24 200,00
	Garki 480/7	0,0750 ha	24 200,00
	Garki 480/8	0,0750 ha	23 890,00

	Garki 480/9	0,0750 ha	24 390,00
Nieruchomość na poszerzenie sąsiedniej nieruchomości	Tarchały Wielkie 1514	0,0240 ha	6 000,00
Działki położone przy ulicy Przemysłowej przeznaczone pod zabudowę produkcyjno - usługową	Odolanów 181 i 182	2,2610 ha	980 000,00
Działki przeznaczone pod zabudowę przemysłową	Glińnica 566, 559	0,4000 ha	3 248 000,00
Działka budowlana położona w zurbanizowanej części miasta	Odolanów 2173, 2175, 2174	0,5720 ha	25 740,00
Działka budowlana położona w zurbanizowanej części miasta	Odolanów 2066	0,0525 ha	23 625,00
Działka budowlana położona w zurbanizowanej części miasta	Odolanów 2070	0,0490 ha	22 050,00
Działka budowlana położona w zurbanizowanej części miasta	Odolanów 2068	0,0489 ha	22 005,00
Razem			4 731 149,00

Uzyskane w powyższy sposób wartości dochodów zsumowano w kategorii dochodów bieżących i majątkowych, a następnie dochodów ogółem. Zestawienie ogólnych kwot przedstawiono w załączniku nr 1.

Prognoza wydatków

Podobnie jak dochody, wydatki podzielono przy prognozowaniu na kategorie wydatków bieżących i wydatków majątkowych. Wydatki bieżące dodatkowo na wydatki z tytułu wynagrodzeń i składek od nich naliczanych, a także wydatki na obsługę długu. Wyszczegółono wydatki związane z funkcjonowaniem JST, które obejmują kwoty ujęte w rozdziale 75022 „Rady gmin (miast i miast na prawach powiatu)” oraz 75023 „Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)” zarówno w zakresie wydatków bieżących i majątkowych.

Zgodnie z założeniami przyjętymi przy prognozie wydatków, dla wydatków bieżących w roku 2016 przyjęto wartości z projektu uchwały budżetowej. W latach 2017 - 2031 dokonano indeksacji o wagi wskaźników inflacji, uwzględniając jednocześnie korekty merytoryczne.

Wydatki związane z obsługą zadłużenia zostały wyliczone zgodnie z harmonogramem spłaty zobowiązań już zaciągniętych oraz planowanych do zaciągnięcia w badanym okresie.

Inwestycje (wydatki majątkowe)

W kwotach wydatków majątkowych ujęto te, które zawarto w załączniku dotyczącym przedsięwzięć oraz te, których okres realizacji nie przekroczy jednego roku w związku z czym nie zostały zawarte w załączniku dotyczącym przedsięwzięć.

Wydatki majątkowe w formie dotacji przewidują udzielenie dotacji w latach 2016 - 2017 Samorządowi Województwa Wielkopolskiego na budowę bazy Lotniczego Pogotowia Ratunkowego w Michałkowie w łącznej kwocie 25.112,- zł, tj. po 12.556,- zł w każdym roku

Od roku 2016 przyjęto, iż do końca okresu, na który sporządzana jest Wieloletnia Prognoza Finansowa na wydatki inwestycyjne przeznaczana będzie kwota w wysokości od około 4.000.000 zł do około 6.800.000,- zł rocznie.

Wynik budżetu, wynik z działalności operacyjnej (bieżącej)

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków.

Wynik z działalności operacyjnej (bieżącej) jest pozycją bardzo istotną na skutek zapisu w art. 242 Ustawy – organ stanowiący nie może uchwalić budżetu, w którym wydatki bieżące są wyższe od dochodów bieżących powiększonych o nadwyżkę z lat ubiegłych i wolne środki. Należy podkreślić, iż zgodnie z prognozą w całym badanym okresie nie ma zagrożenia naruszenia powyższego zapisu.

Gmina planuje nadwyżkę operacyjną jako różnicę między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi w wysokości od ok. 4 mln zł do ok. 7 mln zł , czyli powyżej 11 punktów procentowych w poszczególnych latach objętych prognozą. Uzasadnieniem takich poziomów jest systematyczny wzrost tej wielkości z 107.668 zł (tj. 0,31% do dochodów ogółem) w roku 2010 przez 2.115.950,- zł (tj. 3,89% do dochodów ogółem) w roku 2012; do wysokości 6.042.317,91 zł (tj. 10,48% do dochodów ogółem) w roku 2013. Natomiast w 2014 roku różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi wynosiła 1.924.311,03 zł (tj. 4,08% wykonanych dochodów ogółem).

W roku 2015 wykonane dochody bieżące były wyższe od wydatków bieżących według stanu na koniec III kwartału o kwotę 4.607.060,84 zł, co stanowi 12,49% wykonanych dochodów. Dodatkowo wyniki osiągnięte na dochodach ze sprzedaży majątku w wysokości 505.273,85 zł

powiększyły nadwyżkę operacyjną do kwoty 5.112.334,69 zł, tj. 13,86% wykonanych dochodów ogółem. Ma to ogromne znaczenie ze względu na uregulowania zawarte w art. 243 ustawy o finansach publicznych, które determinują możliwość spłat zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań. Dla porównania w poniższej tabeli zestawiono osiągnięte wyniki na działalności operacyjnej w latach 2011 – 2015 według stanu na koniec III kwartału oraz według stanu na koniec roku w latach 2011 - 2014.

Wykonanie nadwyżki operacyjnej w latach 2011 – 2015 wg stanu na koniec III kwartału

Rok	Dochody ogółem	Dochody bieżące	Wydatki bieżące	DB - WB (3-4)	Dochody ze sprzedaży majątku	Nadwyżka operacyjna (5 + 6)	Nadwyżka operacyjna do dochodów ogółem (7/2)
1	2	3	4	5	6	7	8
2011	28 784 921,86	27 598 510,27	24 863 951,84	2 734 558,43	3 869,00	2 738 427,43	9,51%
2012	37 458 705,32	29 248 866,80	27 112 222,87	2 136 643,93	117 162,20	2 253 806,13	6,02%
2013	36 602 350,64	35 552 771,87	28 542 288,13	7 010 483,74	29 180,50	7 039 664,24	19,23%
2014	35 861 764,85	33 697 055,59	30 176 153,30	3 520 902,29	61 520,60	3 582 422,89	9,99%
2015	36 873 467,29	35 137 795,17	30 530 734,33	4 607 060,84	505 273,85	5 112 334,69	13,86%

Wykonanie nadwyżki operacyjnej w latach 2011 – 2014 wg stanu na koniec roku

Rok	Dochody ogółem	Dochody bieżące	Wydatki bieżące	DB - WB (3 - 4)	Dochody ze sprzedaży majątku	Nadwyżka operacyjna (5 + 6)	Nadwyżka operacyjna do dochodów ogółem (7/2)
1	2	3	4	5	6	7	8
2011	37 623 185,73	35 857 405,74	33 995 125,18	1 862 280,56	192 235,40	2 054 515,96	5,46%
2012	54 376 282,72	39 393 329,06	37 267 378,65	2 125 950,41	379 427,70	2 505 378,11	4,61%
2013	57 646 003,74	45 246 865,90	39 204 547,99	6 042 317,91	720 286,50	6 762 604,41	11,73%
2014	47 209 710,63	43 057 549,44	41 133 238,41	1 924 311,03	193 785,58	2 118 096,61	4,49%

Z powyższych zestawień wynika, że dochody bieżące, są realizowane na zakładanym poziomie i rosną rok do roku. Wyjątkiem jest rok 2014, w którym nastąpiło zmniejszenie wpływu z podatku od nieruchomości, co było związane rozliczeniem nadpłaty w podatku wykazaną przez jednego z największych płatników. Nadpłata w kwocie ponad 2.400.000,- zł została rozliczona w latach 2014 – 2015. Spowodowało to zmniejszenie wpływów z podatku od nieruchomości w tych latach oraz zatrzymanie trendu wzrostowego nadwyżki operacyjnej (zwłaszcza w roku 2014). Zadeklarowany podatek od nieruchomości osób prawnych za rok 2015 był wyższy od

zadeklarowanego podatku na rok 2014 o kwotę 1.376.705,- zł, tj. o ponad 20%. Natomiast dynamika wydatków bieżących za rok 2014 i 2015 wg wykonania za III kwartał wynosi 1,17% i jest dobrą prognozą co do ich wykonania za rok 2015.

Przychody

W prognozowanym okresie po stronie przychodów ujęto środki pochodzące z planowanych do zaciągnięcia pożyczek, kredytów i emisji papierów wartościowych.

W przyjętych założeniach nie przewiduje się innych przychodów. Zaplanowane na lata przyszłe nowe zobowiązania służą w całości pokryciu planowanych inwestycji oraz spłaty wcześniej zaciągniętych kredytów, pożyczek i wykupu wyemitowanych obligacji komunalnych. Zgodnie z prognozą w roku 2016 planuje się zaciągnięcie zobowiązań na kwotę 3.400.000,- zł. Z tego planowana emisja papierów wartościowych 2.000.000,- zł, kredyt lub pożyczka zaciągnięta na rynku krajowym 1.400.000,- zł. Natomiast w roku 2017 planuje się przychody z emisji papierów wartościowych na kwotę 2.000.000,- zł.

Rozchody

Po stronie rozchodów w prognozowanym okresie przyjęto tylko przepływy związane ze spłatą rat kapitałowych zaciągniętych oraz planowanych do zaciągnięcia kredytów, pożyczek oraz wykupu obligacji (wyemitowanych i planowanych). Ostatnie raty kapitałowe, w badanym okresie zostały zaplanowane na rok 2031. Szczegółowe wartości spłat dla poszczególnych lat przedstawia Załącznik Nr 1.

Relacja z art. 243 Ustawy

Po dokonaniu obliczeń, przyjęte w prognozie założenia zapewniają spełnienie wymogów Ustawy odnośnie relacji obsługi zadłużenia. Począwszy od roku 2016 do końca okresu prognozowania sytuacja finansowa Gminy i Miasta pozwala na spełnienie ustawowych obostrzeń dotyczących zadłużenia zapewniając jednocześnie stały i stabilny poziom inwestycji.

Sposób sfinansowania deficytu

Planowany deficyt budżetu w roku 2016 zostanie sfinansowany planowanymi do zaciągnięcia kredytami, pożyczkami i planowaną emisją papierów wartościowych. W latach 2017 – 2031

planowane dochody przewyższają planowane wydatki, w związku z tym nie występuje deficyt budżetu.

Sposób sfinansowania spłaty długu

Planowane rozchody z tytułu spłaty zadłużenia planuje się pokryć w roku 2016 przychodami z kredytów, pożyczek oraz emisją papierów wartościowych, w roku 2017 przychodami z emisji papierów wartościowych oraz nadwyżką budżetową, a w latach 2018 – 2031 nadwyżką budżetową.

Przeznaczenie planowanej nadwyżki budżetowej w latach objętych prognozą

Nadwyżkę budżetową w latach 2017 – 2031 planuje się przeznaczyć na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz na wykup wyemitowanych obligacji komunalnych.

Podsumowanie

Przyjęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy i Miasta wartości w poszczególnych kategoriach zostały zaprognozowane, w ocenie osób sporządzających prognozę, w sposób bezpieczny. Przyjęty podział na kategorie wykorzystane do prognozowania zapewnia możliwie dokładne odwzorowanie tendencji historycznych w latach przyszłych. Dodatkowe korekty merytoryczne umożliwiają urealnienie prognozy w jak największym stopniu. Prognoza dochodów i wydatków w pierwszej fazie tworzenia prognozy pozwala na realne oszacowanie możliwości inwestycyjnych Gminy. Pewnych trudności nastrocza fakt, iż prognoza musi zostać uchwalona do 2031 roku. Należy zwrócić uwagę na wysokie ryzyko prognozowania w tak znacznym horyzoncie czasowym.

Pomimo wspomnianych trudności, zgodnie z prognozą, zachowane zostaną wszelkie uregulowania wynikające z ustawy, a odpowiedni margines bezpieczeństwa w przyjętych założeniach pozwala na zrównoważone prowadzenie polityki finansowej Gminy i Miasta.